

चन्द्ररथ विपापान् तमेव समुद्रवास अजैकपात्सहस्रशीर्षं सहस्रसन्धितं महाशीर्षं सहस्रदृक् सहस्रपात् अधोमुख महामुख
महापुरुष पुरुषोत्तम सहस्रबाहो सहस्रमूर्ते सहस्राक्ष सहस्रभुज सहस्राक्ष सहस्रप्रभ सहस्रशस्त्रामाज्जवेदाः ।

विश्वदेव विश्वसम्भव सर्वेषामेव देवानां सौभग आदौ गतिः विश्वं त्वमाप्स्ययनं विश्वं त्वामाज्जः पुष्पहास परम वरद
स्त्वमेव वषट्कार वौषट् ओङ्कारं त्वामेकमाज्जरग्यं मखभागप्राशिनं ॥ १४११५

शतधार सहस्रधार भूर्द् भुवर्द् स्वर्द् भूर्भुवस्वर्द् तमेव भूत भुवन स्वधा तमेव ब्रह्मण्य ब्रह्ममय ब्रह्मादिस्त्वमेव ॥

द्यौरसि पृथिव्यसि पूषाऽसि मातरिश्वाऽसि धर्मोऽसि मघवाऽसि होता पीता हन्ता नेता मन्ता होम्यहोता पर
स्परस्वं होम्यहोता तमेव ॥

आपाऽसि विश्वाक् धात्रा परमेण धाम्ना तमेव दिग्भ्यः सुक् सुग्भाण्ड इज्योऽसि यष्टा त्वमसि समिद्धस्त्वं गतिर्गतिमताम
सि मोक्षोऽधिधाताऽसि गुह्योऽसि सिद्धोऽसि धन्योऽसि योगोऽसि परमोऽसि यज्ञोऽसि सोमोऽसि यूषोऽसि दीक्षाऽसि दक्षि
णाऽसि विश्वमसि ।

स्वविष्ठ स्वविर विश्वतुराषाट् हिरण्यगर्भं हिरण्यनाभं हिरण्यनारायणं नारायणान्तरं नृणामयनं आदित्यवर्णं आ
दित्य तेजो महापुरुष सुरोत्तम । आदिदेव पद्मभास पद्मेण्य पद्माक्ष पद्मगर्भं हिरण्याय केशशुक्ल विश्वदेव विश्वतोमुख
विश्वाक्ष शिवसम्भव विश्वभुक् तमेव ॥

भूविक्रम भुवविक्रम स्वविक्रम क्रमावभुक् माक्रम सुविभुः प्रभाकरशम्भुः स्वयम्भूश्च भूतादिः । भूतात्मन् शुश्रुवुर्भूहा
भूत विश्वभूत विश्वं तमेव विश्वगोप्ताऽसि विश्वसम्भव । पवित्रमसि होत्रमसि सत्यमसि तेजोऽसि सर्वमसि हविर्विश्वभुक् ऊर्ध्वं
कर्मान् अमृतं न्यन अमृतन्धम दिवस्पते ओतप्रोत विश्वस्पृक् विश्वपते घृताक्षिः अग्ने रोहिण सुरासुरगुरो महादेव नृदेवदेवस्तु
त द्रुहिन अनन्तकर्मान् वंश प्राग्वंश विश्वपालं तमेव विश्वं विभर्षि वरार्थिनो नस्त्ययस्वेति । १४११६

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्वणि वामने महापुरुषस्तोत्रे ऊनप्रश्नधिकद्विंशतोऽध्यायः ॥ २५६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ नारायणस्तु भगवान् श्रुत्वैतत्परमं स्तवं । ब्रह्मज्ञेन दिजेन्द्रेण कश्यपेन समीरितं ।

स्निग्धगम्भीरनिर्घोषं जीमूतघननिखनं । मनसा प्रीतियुक्तेन सिबुधानां महात्मनां ।

उवाच वचनं सम्यक् हृष्टपुष्टपदाक्षरं । अकाशात् शुश्रुवे शब्दे दर्शनं नोपलभ्यते ।

श्रीमान् प्रीतमना देवः प्रोवाच प्रभुरोश्वरः ।

॥ विष्णुस्त्वाच ॥ प्रीतोऽस्मि वः सुरश्रेष्ठाः सर्वेषामेव निश्चयात् । वरं वृणुत भद्रं वो वरदोऽस्मि सुरोत्तमाः । १४११७

॥ कश्यप उवाच ॥ यदैव भगवान् प्रीतः सर्वेषाममरोत्तम । तदैव कृत्यकृत्याः सस्त्वं हि नः परमा गतिः ।

यदि प्रसन्नो भगवान् दातव्यश्च वरो यदि । वासवस्यानुजो भ्राता ज्ञातीनां नन्दिवर्द्धनः ।

अदित्यामेव वै श्रीमान् भगवानस्तु मे सुतः ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अदितिर्देवमाता च एतमेवार्थमुत्तमं । पुत्रार्थं वरदं प्राह भगवन्तं वरार्थिनी ।

याचे त्वां पुत्रकामा वै भवान् पुत्रो भवत्विति ।

॥ देवा ऊचुः ॥ निश्रेयसार्थं सर्वेषां देवानां हि महार्तपाः । भ्राता भर्ता च धाता च शरणं त्वं भवस्व नः । १४११८